

УДК 347.73:[004.77:316.324.8]

DOI <https://doi.org/10.32782/chern.v3.2025.24>**Л. В. Товкун**

кандидат економічних наук,

доцент кафедри фінансового права

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

orcid.org/0000-0002-4769-9379

ПРАВОВІ ЗАСАДИ РЕГУЛЮВАННЯ ЦИФРОВОГО КОНТЕНТУ І ЦИФРОВИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

У статті розглянуто основні аспекти правового, технологічного, економічного та соціального регулювання цифрового контенту і зазначено, що саме юридична площина є критично важливою для забезпечення справедливості та захисту прав усіх учасників ринку цифрового контенту.

Особливу увагу було приділено аналізу європейського регулювання цифрового контенту, яке створює спільні стандарти для країн ЄС, забезпечуючи уніфікацію правил надання цифрових послуг і захисту прав споживачів, важливих для транскордонної торгівлі. Визначено, що у зв'язку з активним розвитком цифрової економіки, українське законодавство зазнало суттєвих змін, спрямованих на гармонізацію національних правових норм із міжнародними стандартами в сфері цифрового контенту. Проаналізовано особливості Закону України «Про цифровий контент та цифрові послуги», який став важливим кроком для усунення правових прогалин у цій сфері. Розглянуто зміст категорії «цифровий контент», підкреслено, що чітке його визначення дозволяє точно ідентифікувати, які саме матеріали підпадають під цю категорію, що в свою чергу полегшує процес укладання договорів і визначення прав і обов'язків сторін. Зазначено, що для користувачів це означає чітке розуміння своїх прав на використання певного контенту: чи це право на доступ, використання, чи модифікацію контенту. Для постачальників – дозволяє уникнути юридичних невизначеностей і сприяє правильному оформленню умов надання послуг. Зазначено відмінності «цифрового контенту» від «цифрових послуг». Підкреслено, що саме чітке розмежування цих понять є важливим для розвитку правового регулювання у сфері цифрових технологій. Воно дає змогу встановлювати чіткі умови для укладання договорів, захисту прав споживачів та авторських прав, а також для створення надійного і захищеного цифрового середовища. Таке розмежування також сприяє розвитку міжнародного співробітництва в цій сфері, оскільки дає змогу країнам адаптувати національне законодавство до загальноприйнятих світових стандартів.

Ключові слова: фінансове право, цифровий контент, комп'ютерні програми, застосунки, відеофайли, аудіо файли, музичні файли, цифрові ігри та електронні книги, цифрові послуги, міжнародні угоди і стандарти у галузі цифрових технологій, цифрові платформи.

Tovkun L. V. LEGAL FRAMEWORK FOR REGULATING DIGITAL CONTENT AND DIGITAL SERVICES IN THE CONTEXT OF THE DEVELOPMENT OF THE INFORMATION SOCIETY

The article examines the main aspects of legal, technological, economic and social regulation of digital content and notes that the legal framework is critical for ensuring fairness and protecting the rights of all participants in the digital content market.

Particular attention was paid to the analysis of the European regulation of digital content, which creates common standards for EU countries, ensuring the unification of rules for the provision of digital services and consumer protection important for cross-border trade. It is determined that due to the active development of the digital economy, Ukrainian legislation has undergone significant changes aimed at harmonising national legal norms with international standards in the field of digital content. The author analyses the peculiarities of the Law of Ukraine 'On Digital Content and Digital Services', which became an important step towards eliminating legal gaps in this area. The author examines the content of the category of 'digital content' and emphasises that a clear definition of this category allows for precise identification of which materials fall under this category, which in turn facilitates the process of concluding contracts and determining the rights and obligations of the parties. It is noted that for users, this means a clear understanding of their rights to use certain content: whether it is the right to access, use, or modify content. For suppliers, it helps to avoid legal uncertainties and facilitates the correct execution of service terms and conditions. The differences between 'digital content' and 'digital services' are noted.

It is emphasised that a clear distinction between these concepts is important for the development of legal regulation in the field of digital technologies. It makes it possible to establish clear conditions for concluding contracts, protecting consumer rights and copyrights, and creating a reliable and secure digital environment. Such a distinction also facilitates international cooperation in this area, as it allows countries to adapt their national legislation to generally accepted global standards.

Key words: digital content, computer programs, applications, video files, audio files, music files, digital games and e-books, digital services, international agreements and standards in the field of digital technologies, digital platforms.

Постановка проблеми. Цифровий контент є одним з основних рушіїв розвитку сучасних інформаційних технологій та економіки в цілому. У зв'язку з динамічними змінами в сфері цифрових технологій, інтернету та електронної комерції, правове регулювання цифрового контенту стає необхідним для забезпечення балансу між правами

авторів, користувачів та організацій, що створюють або розповсюджують цей контент. Це зумовлює необхідність детального аналізу правових засад та викликів, що стоять перед національними і міжнародними правовими системами у цій сфері, а також виявлення можливих шляхів удосконалення правового регулювання цифрового контенту.

Метою статті є аналіз поняття цифрового контенту та його правового регулювання в умовах сучасної цифрової економіки, а також дослідження основних правових викликів, пов'язаних з його створенням, розповсюдженням і використанням.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Зазначимо, що питання цифрового контенту можна розглядати в різних площинах: технологічній, економічній, соціальній та юридичній. Технологічна площина зосереджена на аспектах, пов'язаних з інноваційними технологіями, що застосовуються для створення та розповсюдження цифрового контенту. Це включає розвиток блокчейн – технологій, штучного інтелекту, великих даних (Big Data), а також забезпечення безпеки і цілісності даних на цифрових платформах. Економічна площина охоплює дослідження впливу цифрового контенту на економіку, зокрема на розвиток нових бізнес-моделей, таких як платформи для онлайн-торгівлі, цифровий маркетинг, а також питання монетизації контенту та значення цифрових товарів у національних і глобальних ринках. Соціальна площина вивчає вплив цифрового контенту на суспільство, поведінку споживачів, культуру та соціальні відносини. Особлива увага в ній приділяється питанням етики, маніпуляцій у медіа, впливу фейкових новин і дезінформації на суспільні процеси та сприйняття інформації, а також соціальним аспектам застосування цифрових технологій у повсякденному житті.

Ці дослідження створюють нову реальність, в якій виникає потреба в правовому регулюванні, здатному оперативно адаптуватися до стрімких змін у цифровому середовищі. Юридична площина відіграє ключову роль у забезпеченні справедливості та захисту прав усіх учасників ринку цифрового контенту. Це зумовлено тим, що саме вона визначає правила дотримання міжнародних угод і стандартів у сфері цифрових технологій, регулює використання, розповсюдження та монетизацію контенту, а також забезпечує захист інтелектуальної власності, безпеку даних і права споживачів у цифровому середовищі. З огляду на це, зарубіжні та українські вчені активно досліджують правове регулювання цифрового контенту. Серед зарубіжних вчених можна відзначити Річарда Стольца [1], Лоуренса Лессіга [2], Тіма Бернерс-Лі [3], які працюють над питаннями авторських прав, ліцензування та етики в цифровому середовищі. Їхні дослідження і ініціативи, зокрема у рамках таких проєктів, як «Creative Commons», стали основою для розробки міжнародних стандартів у цій сфері. Вони демонструють важливість гармонізації правових підходів до цифрового контенту на глобальному рівні, що впливає на національні правові системи. Аналізуючи ці роботи, можна зрозуміти, як міжнародне законодавство реагує на виклики цифрової економіки.

У свою чергу, українські вчені та правники, такі як Д. Белов, І. Переш, І. Покорба [4], К. Зеров [5], С. Сліпченко, А. Сліпченко [6] та інші зосереджуються на інтеграції цих міжнародних стандартів у національну правову систему, що є важливим етапом для адаптації українського законодавства до вимог цифрового світу. У цьому контексті особливу увагу приділено таким аспектам, як захист авторських прав, забезпечення безпеки даних, захист прав споживачів та інше.

Виклад основного матеріалу. Для України, яка рухається шляхом євроінтеграції, узгодження національного законодавства з європейськими правовими актами є не лише зобов'язанням за Угодою про асоціацію, а й стратегічним чинником цифрового розвитку. У зв'язку з цим виникла необхідність проаналізувати правову базу Європейського Союзу, що визначає засади функціонування цифрового середовища, зокрема у сфері розповсюдження цифрового контенту та надання цифрових послуг. Такий аналіз дозволяє не лише зрозуміти логіку побудови європейської цифрової екосистеми, а і допомагає визначити перспективи та виклики для України на шляху до її інтеграції в Єдиний цифровий ринок. Розглянемо деякі важливі міжнародні стандарти, які визначають правила створення, розповсюдження та використання цифрового контенту в ЄС. Одним з них є Директива 2019/770 Європейського Союзу, яка регулює умови надання цифрових послуг і контенту, встановлюючи вимоги щодо відповідності та якості цифрових продуктів, прав споживачів і обов'язків постачальників [7]. Цифрові платформи, наприклад, такі як «Steam» або «Google Play», застосовують принципи цієї Директиви для забезпечення того, щоб надані продукти – ігри, програми, електронні книги – відповідали заявленим характеристикам. Крім того, ці платформи забезпечують можливість повернення продуктів або компенсації у разі виявлення дефектів, що є важливим елементом для підтримки довіри споживачів. Проте, навіть з такими стандартами, важливо пам'ятати, що цифрова економіка – це не лише питання якості продуктів чи прав споживачів. Справжнім викликом є балансування інтересів постачальників послуг і кінцевих користувачів у умовах, коли технології змінюються швидше за правову базу. У цьому контексті вагомим значення набуває Регламент (ЄС) 2019/1150 [8], який вводить ще більш детальні вимоги щодо прозорості діяльності онлайн-платформ. Він вимагає від платформ, наприклад, таких як «Amazon» або «Airbnb», не лише надавати чіткі умови для постачальників і споживачів, але й розкривати алгоритмічні процеси, які визначають, як їх продукти або послуги розташовуються в результатах пошуку або як вони взаємодіють з іншими користувачами. Такий підхід не лише збільшує

прозорість, а й допомагає уникати ситуацій, коли алгоритми без пояснення можуть невинувато обмежити видимість продуктів або змінити умови використання послуг для кінцевих користувачів.

Враховуючи важливість забезпечення справедливих умов на цифрових платформах, наступним ключовим елементом є Загальний регламент про захист даних (ДАЛП – GDPR) [9], який набрав чинності в 2018 році і став основою для забезпечення прав користувачів в умовах швидко розвиваючої цифрової економіки. Як відомо, зростаюча кількість цифрових послуг і контенту неминуче пов'язана з обробкою великих обсягів персональних даних. Тому необхідність у правовому регулюванні обробки цих даних стала нагальною. GDPR встановлює жорсткі правила щодо того, як компанії повинні обробляти особисту інформацію своїх користувачів, забезпечуючи їхні права на конфіденційність і контроль над своїми даними. Наприклад, користувачам надається право на доступ до своїх персональних даних, а також можливість їх коригування, видалення або перенесення (право на забуття). Це одне з ключових прав, закріплених у ст. 17 Загального регламенту ЄС про захист даних (GDPR). Уведення такого права не лише посилює захист прав споживачів, а й стимулює компанії до впровадження прозорих механізмів обробки даних. Застосування GDPR можна спостерігати на прикладі таких платформ, як «Facebook» та «Google», які, через численні скарги і перевірки, змушені були вжити заходів для покращення своєї політики конфіденційності, зробивши умови використання даних більш доступними і зрозумілими для користувачів. Платформи повинні не лише повідомляти про збір та обробку даних, але й надавати користувачам можливість контролювати, які саме дані збираються і як вони використовуються.

Після встановлення чітких правових норм щодо захисту даних і прозорості на цифрових платформах, ще одним важливим елементом міжнародного правового регулювання є Конвенція про кіберзлочинність Ради Європи (Budapest Convention) [10], яка була прийнята в 2001 році. Ця конвенція стала першим міжнародним юридичним документом, який окреслив стандарти для боротьби з кіберзлочинністю та кримінальними правопорушеннями в цифровому середовищі. Враховуючи бурхливий розвиток цифрових технологій та зростання кількості кіберзагроз, Конвенція визначила ключові аспекти, пов'язані з кіберзлочинністю, і надала державам – членам Ради Європи рамки для співпраці та координації у боротьбі з кіберзлочинами. Застосування цієї Конвенції можна спостерігати, наприклад, у випадках боротьби з кіберзлочинністю, коли держави – члени Ради Європи співпрацюють у рамках кримінальних розслідувань щодо атак

на комп'ютерні системи та розповсюдження шкідливого контенту в мережевому середовищі.

У зв'язку з активним розвитком цифрової економіки, українське законодавство зазнало суттєвих змін, спрямованих на гармонізацію національних правових норм із міжнародними стандартами в сфері цифрового контенту. Протягом тривалого часу серед правників точилися дискусії щодо визначення цифрового контенту. Це було зумовлено тим, що цифровий контент, з одного боку, охоплює широкий спектр продуктів – від програмного забезпечення до цифрових товарів, таких як музика чи електронні книги, а з іншого боку – відсутність чітких правових норм створювала труднощі у визначенні його правового статусу. Раніше нормативно-правові акти в Україні лише частково торкалися цих питань, зокрема через авторські права або електронну комерцію, однак не забезпечували комплексного підходу до регулювання цифрового контенту.

У зв'язку з цим, прийняття Закону України «Про цифровий контент та цифрові послуги» (далі – Закон № 3321) [11] стало важливим кроком для усунення правових прогалин у цій сфері. Визначення цифрового контенту, закріплене в законі, стало основою для регулювання цієї категорії. Згідно з Законом № 3321, цифровий контент визначається як: дані, які створюються та надаються в цифровій формі. До цифрового контенту належать, зокрема, комп'ютерні програми, застосунки, відеофайли, аудіофайли, музичні файли, цифрові ігри та електронні книги [11]. Кожен з цих видів контенту має свої унікальні характеристики та важливу роль у сучасному цифровому середовищі. Наприклад, комп'ютерні програми (Microsoft Office, Google Chrome, Zoom та ін), будучи невід'ємною частиною інфраструктури, що забезпечує виконання специфічних завдань на цифрових пристроях, охоплюють широкий спектр застосувань – від простих інструментів до складних програмних комплексів, які значно полегшують різноманітні процеси в нашому повсякденному житті. Однією з найбільш динамічно розвиваються категорій цифрового контенту є застосунки (мобільні додатки – Instagram, WhatsApp та ін.), які спеціально розроблені для мобільних пристроїв і дозволяють виконувати різноманітні функції: від спілкування в соціальних мережах до організації особистих фінансів і навіть розвитку ігор, забезпечуючи доступ до цифрових сервісів у будь-який час. Відеофайли, своєю чергою, стали основним засобом комунікації в різних сферах, від освіти та навчальних матеріалів до розважальних і рекламних відео. Завдяки можливості передавати візуальну інформацію відео контент робить її сприйняття більш ефективним і зрозумілим та інше.

Таким чином, чітке визначення цифрового контенту дозволяє точно ідентифікувати, які

саме матеріали підпадають під цю категорію, що, у свою чергу, полегшує процес укладання договорів і визначення прав та обов'язків сторін. Зокрема, для користувачів це означає чітке розуміння своїх прав на використання певного контенту: чи це право на доступ, використання або модифікацію. Для постачальників це, своєю чергою, дозволяє уникнути юридичних невизначеностей і сприяє правильному оформленню умов надання послуг. Така правова визначеність є важливою також з точки зору захисту авторських прав та інтелектуальної власності.

Крім того, Закон чітко розмежовує цифровий контент і цифрові послуги, встановлюючи їхні правові особливості. Зокрема, Закон визначає, що цифрова послуга – це послуга, що надає можливість споживачу створювати, обробляти, зберігати та поширювати дані у цифровій формі або отримувати доступ до таких даних, а також здійснювати будь-які інші дії з даними у цифровій формі, що були створені чи завантажені споживачем або іншими користувачами такої послуги. До цифрових послуг належать, зокрема такі, що дають змогу створювати, обробляти, отримувати доступ або зберігати дані в цифровій формі, включаючи хостинг файлів, обробку текстів або гри, які пропонуються в середовищі хмарних обчислень і соціальних мережах [11]. Найпопулярнішими цифровими послугами, на даний час, завдяки їхній зручності, популярності та інтеграції з іншими платформами, є: «Spotify» – один з лідерів у сфері стрімінгових послуг (онлайн-сервіси для перегляду або прослуховування контенту в реальному часі) для прослуховування музики, «Netflix» – популярна стрімінгова платформа для перегляду фільмів і телевізійних шоу, «Zoom» – популярний інструмент для відеоконференцій, який став важливим інструментом для дистанційної роботи, онлайн-навчання та проведення вебінарів та інше.

Важливим аспектом сучасного регулювання цифрових послуг є гарантії їх якості. Законодавство вимагає, щоб постачальник забезпечував доступність, функціональність і оновлення таких сервісів протягом визначеного строку. Якщо цього не дотримано – споживач має право вимагати усунення невідповідності, знижку або розірвання договору. Таким чином, цифрові послуги перестали сприйматись як правовий «вакуум» – вони підпадають під чітке регулювання, аналогічне до традиційних товарів і послуг, що забезпечує захист прав споживача.

Потрібно зазначити, що в Україні регулювання цифрового контенту та цифрових послуг є комплексним процесом, який охоплює різні аспекти використання, захисту, обміну та оподаткування таких продуктів. Тому, Закон України № 3321 є частиною більш широкої правової структу-

ри, яка включає такі ключові закони, як Закон України «Про авторське право і суміжні права» (далі – Закон № 2811) [12], Закон України «Про електронну комерцію» [13], Цивільний та Податковий кодекси України та інші нормативно-правові акти. Ці нормативно-правові акти утворюють комплексну правову основу, яка регулює різні аспекти цифрового контенту та цифрових послуг. Так, Закон України № 2811 регулює права на інтелектуальну власність і є основним інструментом для захисту авторів цифрового контенту. Він визначає права авторів на створені ними твори, які можуть бути представлені в цифровому форматі, такі як музика, літературні твори, програмне забезпечення або відео. З прийняттям Закону про цифровий контент, виникли чіткі правила щодо використання та поширення контенту через цифрові платформи. Наприклад, користувачі платформ для стрімінгу, таких як «Spotify» або «YouTube», мають чітке уявлення про те, що вони придбавають ліцензію на використання контенту, а не права на власність, що узгоджується з положеннями Закону № 2811. Закон про електронну комерцію, в свою чергу, регулює питання поставки цифрових товарів і надання цифрових послуг через Інтернет. Оскільки більшість цифрового контенту (програм, ігор, музики, електронних книг тощо) продається онлайн, цей закон визначає правила для здійснення електронних транзакцій. Прийняття Закону № 3321 допомогло уточнити умови укладання електронних договорів, забезпечивши користувачів чіткими гарантіями у разі покупки цифрових товарів. Наразі користувачі, які набувають права доступу або використання цифрового контенту, або користуються відповідними послугами, можуть розраховувати на належний правовий захист, що, у свою чергу, сприяє підвищенню прозорості та передбачуваності у взаємовідносинах між постачальниками та споживачами.

Податковий кодекс України (далі – ПКУ) [14] передбачає оподаткування цифрового контенту та цифрових послуг відповідно до загальних правил оподаткування товарів та послуг, з урахуванням особливостей їх надання та прав споживачів, що визначені в Законі № 3321. Зокрема, Україна запровадила так званий «податок на Google» – спрощену модель реєстрації для іноземних компаній, що надають електронні послуги українським споживачам (зокрема Google, Amazon, Apple), з метою справедливого оподаткування та стягнення ПДВ. Цей механізм, запроваджений відповідно до статті 208-1 Податкового кодексу України, не лише забезпечує фіскальну рівновагу між українськими та іноземними компаніями, а й формує справедливі умови конкуренції на цифровому ринку. Окремим інструментом, що сприяє залученню цифрового бізнесу, є інститут електронного

резидентства, який дозволяє іноземним фізичним особам зареєструвати онлайн-бізнес в Україні, вести комерційну діяльність та виконувати податкові зобов'язання дистанційно, без фізичної присутності на території держави.

Цивільний кодекс України (далі – ЦКУ) [15] регулює загальні правові відносини, такі як укладання договорів, права власності, захист прав споживачів та інші аспекти, що є важливими для цифрових послуг та контенту. Зокрема, він визначає загальні принципи для укладання електронних договорів, які є основою для транзакцій у сфері цифрового контенту та послуг. Оскільки цифровий контент надається через ліцензійні угоди, ЦКУ встановлює правові норми щодо ліцензування і передачі прав на використання цифрових продуктів, таких як програмне забезпечення, цифрові книги або музика. Після внесення змін до ЦКУ, зокрема введення ст. 179-1, було офіційно визначено, що об'єкти цивільних прав можуть існувати як у матеріальному, так і в цифровому середовищі. Таким чином, запровадження норм щодо цифрових речей і ліцензійних угод у Цивільному кодексі України забезпечило необхідну правову визначеність у сфері укладання договорів стосовно цифрового контенту. Це стало важливим етапом у становленні сучасного підходу до регулювання цифрових активів на рівні приватного права.

Узагальнюючи, варто зазначити, що вказані нормативно-правові акти формують комплексну правову основу, що сприяє розвитку цифрової економіки в Україні. Їх взаємодія дозволяє створити стабільну та послідовну правову базу для регулювання цифрового контенту, що зменшує правову невизначеність і забезпечує чіткість у відносинах між учасниками ринку. Це, в свою чергу, створює сприятливі умови для захисту прав споживачів, розвитку бізнесу в сфері цифрових технологій та забезпечення належного функціонування ринку цифрових послуг, що є важливим кроком для інтеграції України у світову цифрову економіку.

Висновки. Отже, цифровий контент виступає не лише як рушій сучасних інформаційних технологій, а й як ключовий елемент економіки XXI століття. Вивчення цього питання охоплює багато аспектів: від технологічних інновацій до економічних стратегій, соціальних змін та, звісно, правових викликів. Однак саме юридичний аспект є визначальним для забезпечення справедливості та балансу інтересів усіх учасників ринку цифрового контенту. Тому важливим для України є дослідження правової бази Європейського Союзу у сфері розповсюдження цифрового контенту та надання цифрових послуг і узгодження національного законодавства з європейськими правовими актами. У цьому контексті важливо не лише вдосконалювати національне законодав-

ство, а й створювати правові механізми, що будуть сприяти розвитку та адаптації національної цифрової економіки до глобальних змін.

Література

1. Richard Stallman, «Free Community Science and the Free Development of Science». URL: <https://journals.plos.org/plosmedicine/article?id=10.1371/journal.pmed.0020047>
2. Lessig, L. The Creative Commons. URL: <https://scholarworks.unt.edu/mlr/vol65/iss1/1/>
3. Berners-Lee, T. The Semantic Web. URL: <https://www.scientificamerican.com/article/the-semantic-web/>
4. Белов Д.М., Переш І.Є., Покорба І. Цифрові права людини: доктринальні засади. Цифрові права людини: доктринальні засади. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». 2024. № 4. С. 110–115. URL: <https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2024/04/19.pdf>
5. Зеров К. Цифрові речі, цифровий контент, NFT та авторське право: співвідношення в межах розширеного кола об'єктів цивільних прав. URL: <https://www.hsa.org.ua/lectors/zerov-k-o/articles/cifrovi-reci-cifrovii-kontent-nft-ta-avtorske-pravo-spivvidnosennia-v-mezax-rozsirenogo-kola-obektiv-civilnix-prav>
6. Сліпченко С.О., Сліпченко А.С. Правовий режим цифрових речей в контексті вітчизняної концепції права власності. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 4. С. 216–223. URL: http://www.lsej.org.ua/4_2024/52.pdf
7. Directive (EU) 2019/770 of the European Parliament and of the Council of 20 May 2019 on certain aspects concerning contracts for the supply of digital content and digital services (Text with EEA relevance.). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32019L0770>
8. Regulation (EU) 2019/1150 of the European Parliament and of the Council of 20 June 2019 on promoting fairness and transparency for business users of online intermediation services. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32019R1150>
9. Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data (General Data Protection Regulation – GDPR). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32016R0679>
10. Convention on Cybercrime (Budapest Convention) of the Council of Europe. URL: <https://www.coe.int/en/web/cybercrime/the-budapest-convention>
11. Про цифровий контент та цифрові послуги. Закон України від 10.08.2023 № 3321-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3321-20#Text>
12. Про авторське право і суміжні права. Закон України від 01.12.2022 № 2811-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>
13. Про електронну комерцію. Закон України від 03.09.2015 № 675-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19#Text>
14. Податковий кодекс України. Кодекс України; Закон, Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
15. Цивільний кодекс України. Кодекс України; Закон, Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>